

Overweging: 19e zondag door het jaar: Wees gerust

Lezingen: 1 Koningen 19,9a.11-13a en Matteüs 14,22-33

13 augustus 2017

René Hornikx

Goede mensen,

In deze periode van het jaar kunnen we het meemaken dat zware zwarte wolken de hemel vullen. Het wordt donker. Opeens een lichtflits die de donkere hemel doorklieft, gevolgd door een oorverdovende donderslag. Even is het stil en dan valt de regen met bakken uit de hemel. Iedereen die buiten is zoekt een schuilplaats op tegen bliksem, donder en regen.

Als kind herinner ik me zulke dagen nog levendig. Met mijn broers en zus vluchtten we het huis in. Oma had de vensters geblindeerd. Angst stond in onze ogen en als we tussen de kieren van de luiken licht zagen, gevolgd door donder drukten we ons tegen oma aan. Als ze zei: "Rustig maar", verdween de ergste angst. Dan klaarde de lucht op en als de regen over was, renden we gewapend met rubber laarzen naar buiten om in de plassen te stampen. Op deze wijze vierden we de overwinning op het noodweer.

Op onze reis door het leven hebben we allemaal momenten van angst gekend, bestaansangst, vergelijkbaar met het tafereel dat ik net beschreef.

Zulke momenten zijn er als een dierbare overlijdt, je niet slaagt voor een examen, je een slecht bericht ontvangt van de arts. Op zulke momenten trekt de hemel boven je dicht, van alles gonst donderend door je hoofd, flitsen van helderheid uit het verleden komen voorbij en de aarde schudt waardoor de vaste grond onder je voeten verdwijnt.

Op zulke momenten ga je schuilen, zoek je een veilig plek om even weg te zijn van alle onheil. Wat zich afspeelt in het diepste van je ziel wil je met jezelf bekijken eventueel delen met een of enkelen die je nabij mogen komen, die je mogen zien in je angst en ellende. Als de zwaarste storm voorbij is getrokken kom je weer zo goed en zo kwaad als het kan naar buiten. Maar je komt pas naar buiten als je jezelf nabij bent gekomen en als er iemand is die je onvoorwaardelijk vertrouwt. Als je mag weten: "Ik mag er zijn" ook al ben ik niet geslaagd voor mijn examen. Ik mag er zijn met mijn verdriet om een dierbare die is overleden, ik mag er zijn met mijn gebrokenheid want ik ben meer dat mijn ziekte.

In de lezingen van vandaag horen we hetzelfde als in de beide situaties die ik net heb geschetst.

Elia werd vóór de lezing van vandaag door God geroepen om in het land van de baäl het volk te waarschuwen en zich om te keren, af te keren van de baälgoden en zich te keren tot de God van Abraham, Isaak en Jacob.

Koningin Izebel is het absoluut niet met Elia eens en wil hem doden. Elia slaat de schrik om het hart, is boos op God en Elia vlucht angstig de woestijn in waar hij zich na twee dagreizen verbergt onder een bremstruik.

Nadat een engel hem tot twee keer toe heeft aangestoten, gewekt uit zijn door angst verdoofde geest en voedsel heeft gegeven, trekt Elia verder naar de berg Horeb. Zijn vertrouwen in wat er is gebeurd, is nog steeds zwak, angsten bevolken zijn ziel.

Op de berg verbergt Elia zich weer, in een donkere grot. In deze donkere nacht van crisis wordt hij heen en weer geslingerd tussen vertrouwen en angst. In zijn diepe eenzaamheid hoort hij nog de spookbeelden van de vreemde goden die hij bestreed. Het geweld trekt tergend langzaam uit zijn ziel. Pas na het geweld is er de stilte.

God is niet in de donder, niet in de bliksem, niet in de regen en niet in het beven van de aarde. God is hoorbaar in het breken van de stilte, in de ruisende stilte. De Enige roept tot Elia: "Kom naar buiten". Elia komt naar buiten en aanvaardt zijn opdracht als profeet van de Enige. En hij treedt naar buiten, opnieuw klaar voor zijn dienstwerk.

Voorafgaand aan het verhaal van de storm op het meer heeft Jezus gehoord dat Johannes de Doper is vermoord.

De grote menigte mensen die hem volgen geeft hij te eten en daarna trekt hij zich terug op de berg om te bidden. Wat Jezus verder doet op de berg laat Matteüs ongemoeid. De dood van Johannes zal hem niet onberoerd hebben gelaten. Want wie partij kiest voor God is zijn leven niet zeker.

Elia kan hierover meespreken. Hij wordt omwille van zijn opdracht van God letterlijk met de dood bedreigd. Op de berg zullen ook aan Jezus zware onweerswolken voorbijtrekken met hevig bliksem, gepaard met enorme donder. Jezus trekt zich terug tussen angst en vertrouwen. Hij is waarschijnlijk in gesprek met zichzelf en met God. Wat moet hij doen? Wat staat hem te wachten?

Als in deze gesprekken vertrouwen de overhand krijgt daalt hij de berg af, komt hij naar buiten. En daar ontdekt hij dat zijn leerlingen in moeilijkheden zijn. Het is gaan stormen in hun leven. Ook zij zijn in zwaar weer terecht gekomen. Ze voelen zich geroepen, maar nu voelen ze zich alleen. Ze weten vanwaar ze komen, maar waar ze naar toe gaan is onzeker.

Als Jezus naar hen toekomt, worden ze nog meer onzeker. De angst slaat hen om het hart. Vluchten kunnen ze niet, enkel schreeuwen, schreeuwen uit angst. Als ze de stem van Jezus die zegt: 'Rustig maar' horen, verdwijnt de ergste angst.

Petrus wordt zelfs overmoedig en gaat over water wandelen. Zijn vertrouwen is nog niet zo groot en als hij het merkt, begint hij te zinken. En weer roept Petrus van angst uit: 'Heer, red me'. Jezus steekt zijn hand uit, zo hoorden we en greep hem vast. En dan krijgt Petrus een standje van Jezus: "Vanwaar die

twijfel Petrus!?”. Petrus staat voor Elkerlyc, alleman, iedereen. Als Jezus met Petrus terug komt bij de andere volgelingen gaat ook bij Petrus de storm liggen. Dan breekt de stilte open en erkennen ze de aanwezigheid van God.

Vertrouwen geeft vaste grond onder de voeten van de leerlingen en brengt rust bij iedereen. Maar mensen zijn twijfelaars. Het werkwoord twijfelen is afgeleid van twee.

Twijfelen is niet eenvoudig zijn, is dubbel denken. Het is twee opties openhouden, hinken op twee gedachten, twijfelachtig zijn en dus kleingelovig, om niet onvoorwaardelijk te vertrouwen en gericht te zijn op God. In moeilijke situaties, als we het zwaar hebben, komt het er op aan te vertrouwen. Of zoals een jongen tegen zijn moeder zei die niet kon kiezen welke jurk ze zou kopen en ongeduldig werd: “Mens, durf te vertrouwen!” Maar de beslissing om te vertrouwen is een individuele.

Als de stilte breekt, ben je dicht bij jezelf gekomen, dicht bij God die roept en belooft, dan groeit vertrouwen. Dat vertrouwen is voldoende om je weg te vervolgen.